

א הצטרפתי אף לאחת העצמות, המישלחות ושיבותהתחוננים, שגור עזר לשלד את הגברת גולדה מאיר לחזור בה מהחלטה הפרושה מן השילטון. איני יודע מה היו מניעיה הרגישים, המוסריים והמצפוניים — אם היו. די לי במנועים הפוליטיים: **הכנסת השמינית, שקמה בזוגי הסולבסטר, אינה מאפשרת שילי טון תקין.**

א ל נשכח איך נבחרה כנסת זו. חודשיים אחרי מילחמה, שהיתה רעי דת-אדמה לעם כולו. הדיעות על המחללים הומטרו או על ראש הציבור, כאבני-ליסטראות, מבלי שהיתה לו היכולת לבחון ולשקול את הדברים בקור-רוח.

לא רק האמון בהנהגה הפיסית נת- וערער. מושגליסוד נישברו והתנפצו תחת מטר הפגמים של יוסף-הכיפורים. הציבור היה אחוזי-הלם. הוא סבל מדיס-אוריונטציה גמורה — איי-היכולת לבנות לעצמו בזוגי- לה תמונה ברורה של המציאות החדשה.

הרשימות שהתייצבו לפניו בקלפי היו מלפני-המבול — צירופי כוחות ואישים שהיו מיהושם כבר ערב יוסף-הכיפורים. הבחור הלך אל הקלפי, ובחר כפי שבי- חר. אנשי-ששאל שוחרי-שלום הצביעו ב- עד הליכוד, כדי להעניש את המערך על מחללים, שהליכוד אחראי להם לא פחות. שונאי-דיין הצביעו בעד דיין, בהשלותם את עצמם שהם מחזקים את ליובה אלי- אב. מיואשים הצביעו על פי קפריזה של רגע. מוסלמים אדוקים הצביעו בהמוניהם בעד המפד"ל, ונתנו את ידם להגדרה ה- אורתודוכסית של "מהו יהודי", 75 אחי- קולות — שישה מנדאטים חשובים — אבדו בגלל אחוז-החסומה.

מאות אלפים שאזו את עצמם ב"ו בינאר, בתמיחה: "מה עשינו?"

תוצאה מכך קמה כנסת שהיא, מי כמה בחינות, קוריוז מדיני. אין בה רוב ברור לשום מדי-

ומהצד השני — רסיסי כוחות, מפוצ- לים, חלושים. ללא יכולת להשפיע, ולא- כל-שכן להכריע. ממשלת המיעוט שהוצעה — אף היא תהיה קטנה מדי, רופפת מדי, פתוחה מדי לסחטנות, מופקרת לחסדי דיין ושות', מכדי שתוכל לנהל ברצינות מדיניות לאומית. **ככל הגן הזואולוגי הזה, אי-אפי שר למצוא צוות של בעלי-חיים שיסחכו את העגלה הלאומית כי ביוון כדשהו.**

מ שום כך צץ הרעיון לקשור את כל החיות האלה יחד, בממשלת-חירום. זהו רעיון מפתה, מפני שהוא מחסל את הבעיות הפנימיות, ומי יעז להתנגד לאחדות לאומית? אולם כל הדוגלים ברעיון זה מופעי לים על-ידי שיקולים כיתתיים, (בכלל, תחת דגל האיחוד נוח מאוד לספח איני טרסים אנוכיים).

הליכוד הימני רוצה בממשלת- חירום, מפני שהוא תפרם את ה- דרך לממשלת הימין. היום גולדה- דיין-כנון, מחר דיין-כנון-אריק, מחי- רתיים כנון-אריק-מושביץ.

הדתיים מעוניינים בממשלה כזאת, מפני שהיא תהיה דומה לשלושת האנשים ה- שוכבים מתחת לשמיכה צרה. הדתיים ישי- כבו באמצע, והם יהיו מכוסים תמיד. אנשי רפ"י מעוניינים בה בגלל אותה סיבה.

כמה מפלגות אחרות חרדות מפני בחי-

אסור שטייט-ההסדר תבוא מבחון. עדיה להתגבש במאמץ רצוף של הידברות, עימות, התמו- דדות, וחריפיונותמה — ולצורך זה דרושה ממשלה פעילה, יעיל- הה, בעקרת תנופה וקו ברור. ממשלת-חירום לא תוכל לעשות דבר. כל מרכיביה ינטרלו זה את זה. ההאר- מוניה היחידה שתיתכן בה היא ההארמור- ניה של חוסר-המעש, חוסר-המחשבה. היא תהיה ממשלת-חירום. חוסר-י היא תצומצמת אחדות לאומית.

א הדין לגבי המשך כהונת מר- וישל-המעבר במשך תקופה ממושכת. כאשר הסברתי במדור זה, לפני כמה שבועות, שעלפי חוקי ישראל יכולה ממ- שלת-מעבר להמשיך ככהונתה עד-איין-סוף, לשביעת-רצונם של כל חבריה, התכוונתי לכתוב סאטירה.

עתה מתברר שכמה מראשי המדינה קיבלו את הבדיחה כפיתרון אידיאלי. יש להזהיר בפני פיתרון-דומה זה. ממשלת-מעבר פירושה — ממי- שלה ללא סמכות, ללא אוטוריטה רוחנית, ללא מנהיגות, ללא קו. כל חבר בה יעשה ככל העולה על רוחו. כל אחד ממרכיביה ישחק בה מישחק פרטי, כשעיניו נשואות אל הבחירות הבאות.

לא זו בלבד שממשלה כזאת לא תוכל לנהל מדיניות יעילה כלשהי — תהיה לה השפעה הרסנית על המוראל הלאומי. שר-

המערך מוכרח להתפרק. פשוט אי-אפשר יהיה ללכת אל הבחור ברשימה שיהיו בה הסידרי-שלום ושוחרי-סיפוח, מחייבי סובסידיות לעניים ומעניקי סובסידיות ל- מולטי-מיליונרים, כולם בכפיפה אחת.

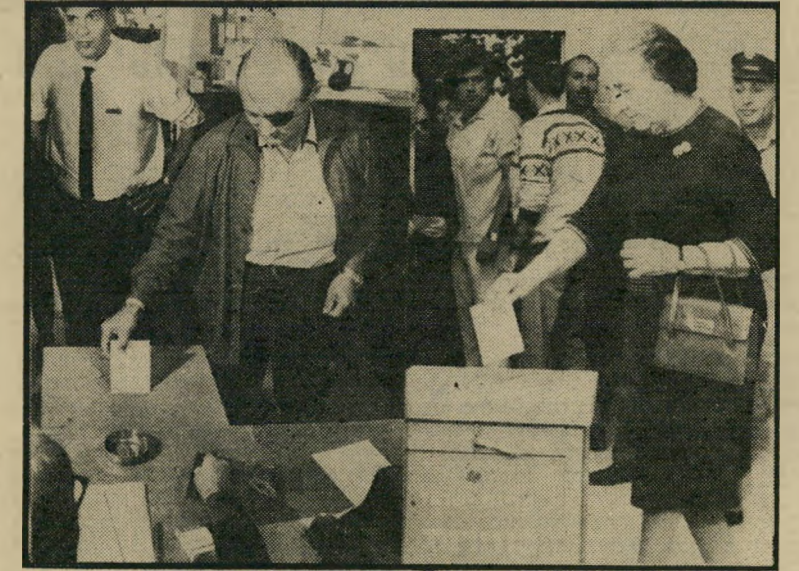
המערך יצטרך להחליט היכן הוא עומד. ייתכן שאנשי דיין יתפלגו ויצטרפו ללי- כוד, יחד עם צעירי המפד"ל. וייתכן גם ההיפך — שדיין יכרות ברית עם ראשי המערך, שוחרי השררה-בכל-מחיר, ויכ- ריח את היונים לפרוש.

כך או כך, תיווצר חוקה סבי- רה, שתאפשר לבחור להכריע עדי- פי השקפתו ומצפונו.

א אסתיר שהקריאה לעריכת בחי- רות חדשות קשורה בליבי בחיקוה שגם מחנה השלום והקידמה יתייצב ב- בחירות אלה בצורה חדשה. מחנה זה, על כל חלקיו, ניכשל בכחירות האחרונות, מפני שלא מצא בתוכו את הכוח הדרוש לרי- כוז משאביו ומאמציו.

אנשים רבים וטובים תמכו במערך, מ- תוך תיקוה שזה יחזק את היונים. כמה רשימות התייצבו לחוד, בצורה שלא נת- קבלה על העת הציבורי. מפני שהיה ברור שאף אחת מן הרשימות האלה לא תוכל להשפיע על מהלך הדברים באופן מש- מעותי.

תוצאה מכך חפר כנסת ה- שמונית מרכיב חיוני — מחנה ליברלי-סוציאלי מאוחד, שיש כי-

יכולתו להתייצב מול הליכוד הי- ימני ולדחוק על המערך המרכזי. הבחירות הבאות יכולות — ואכן, חיי- בות! — לשנות מצב זה.

ריכוז ליברלי-סוציאלי כזה, שיאגד בי- תוכו את כל התנועות, החוגים והאישים החותרים לשלום ולקידמה, יכול להיות בי- בחירות הבאות את המחנה השלישי. שיח- זיר לחיים המדיניים את שיווי-המשקל, ויאפשר מימשל תקין. מחנה פלוראליסטי כזה, שתהיה לו הקרנה ישירה על היסוד דות המתקדמים במפלגות האחרות, יר- סיף לתמונה את המימד החסר לה כעת. ריכוז שדושי — מערך מוד מעי- רך, ליכוד מוד ליכוד.

ביסחון-בדימוס יגרום להעמקת כל התה- ליכים השליליים בצה"ל. הממשלה כולה תפיר סביבה ריח של ריקבון והתפוררות. אוירה של תיסכול וייאוש. היא תהיה מונחת במרכז הכמה כמו פגז שלא נקבר — מוקד ל- מגיפה של דפרסיה לאומית.

מ ול כל פיתרונות-הכוזב האלה, מודקר הפיתרון היחידי שהוא ממש: בחירות חדשות. כהקדם האפי- שרי.

כ יצר יועילו בחירות חדשות? במה ישנו את המצב, לעומת הבחירות ה- קודמות?

על כך יש כמה תשובות. ראשית, הבחירות החדשות תתי- נהגנה באווירה שונה מהקודמות. ההלם הראשון של המילחמה עבר. יש מרחק מן המאורעות, הדברים נראים ב- פרספקטיבה, והבחור יכול לשקול אותם בכובד-ראש.

במקום אירועי האתמול, ששלטו בבחי- רות האחרונות, ישלטו בבחירות הבאות סיכויי המח- שנות, בבחירות הבאות ימריצי את כל התהליכים המדיניים, הי- דרושים עתה.

אני משוכנע שלא יתייצבו בהן אותם הכוחות, ובאותו הרכב, כמו בבחירות ה- אחרונות. כך או אחרת, הסופרמארקט הגדול של

אתל התקלפי

נית, לשום שילטון. משה דיין, האיש האחראי יותר מכל אדם אחר למחדלי יוסף-הכיפור השחור, הפך ללשון-המאונים. על פיו יישק דבר. על כל פנים, בלי פיו לא יישק דבר.

רבים פיקפקו בכך, כאשר נאמר הדבר למחרת הבחירות. השבוע זה הוכח. במרכז הבמה רובץ המערך, אותה חייה משונה מעולם המדע-הבידוני — רבע עוף, רבע הג, רבע יונק ורבע זוחל. קצת דיין, קצת אליאב, קצת אלון, קצת ספרי, קצת כן-ארהון, קצת בני מהרשק. חייה שאינה יכולה לזוז לשום עבר — לא קדימה, לא אחורה, לא אל עת, לא מטה. היא יכולה רק לריכך באפסי-מעשה.

לידה רובצת חייה שנייה, מוזרה לא פחות. כיפה על הראש, יד אחת בכיס ה- מדינה, יד שנייה בין שיני המלקחים של הרבנות. רגל אחת על קרקע המצי- אות של תיקים ותקציבים ורגל שנייה על אדמת-הקודש של א"י השלימה. וכתר- צאה מכך — בלתי-מסוגלת לזוז.

מימין — הליכוד. הוא יודע מה הוא רוצה. הנסיכות המיקרויות נתנו לו תוספת כוח, אך הן לא נתנו לו את האפשרות להקים שיקי טון. הקואליציה הימנית היחידה האפשרית — מבגון עד דיין, מי בורג עד פרוש — תהיה חלושה מדי, רופפת מדי, פתוחה מדי לסחיטה של כל אחד מחבריה, מכדי שתנהל את ענייני המדינה.